TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Công nghiệp Thanh Hóa 2025: Bứt tốc mạnh mẽ nhờ chiến lược bài bản

07:48 17/11/2025

Năm 2025, bức tranh kinh tế Thanh Hóa được vẽ nên bởi những gam màu sáng rực rỡ, với ngành công nghiệp khẳng định vai trò then chốt, gánh vác sứ mệnh đưa tăng trưởng GRDP toàn tỉnh cán mốc 11%. Kết quả ấn tượng ngay từ quý đầu tiên là minh chứng cho chiến lược được hoạch định bài bản, bứt tốc mạnh mẽ của công nghiệp chế biến, chế tạo; động lực từ các siêu dự án tỷ đô; và sức bật bền bỉ từ khu vực kinh tế nông thôn.

Năm 2025, bức tranh kinh tế Thanh Hóa được vẽ nên bởi những gam màu sáng rực rỡ

Ngay từ những ngày đầu năm 2025, bất chấp biến động phức tạp của thị trường, các doanh nghiệp công nghiệp trên địa bàn tỉnh đã thể hiện khả năng thích ứng linh hoạt, duy trì sản xuất ổn định. Tinh thần chủ động này, kết hợp với sự chỉ đạo quyết liệt của chính quyền, đã tạo nên một cú hích ấn tượng.

Chỉ số sản xuất công nghiệp (IIP) quý I/2025 tăng vọt 15,9% so với cùng kỳ. Con số này không chỉ vượt qua mục tiêu tăng trưởng trung bình cả năm (dự kiến 12-15%) mà còn cho thấy một sự chuyển dịch nội tại vô cùng quan trọng. Động lực

chính không đến từ khai khoáng, mà đến từ "trái tim" của nền kinh tế: Công nghiệp chế biến, chế tạo.

Khi "đại bàng" cất cánh từ Nghi Sơn

Sự trỗi dậy của công nghiệp Thanh Hóa trong năm 2025 mang tên "chế biến, chế tạo". Đây không còn là định hướng tương lai, mà là một thực tế sống động. Con số biết nói 74,31% - đây là tỷ trọng dự kiến của công nghiệp chế biến, chế tạo trong tổng giá trị tăng thêm của toàn ngành. Nó không chỉ là một con số, mà là một tuyên bố đanh thép về sự chuyển dịch cơ cấu: Thanh Hóa đang từ bỏ "áo khoác" của một tỉnh khai khoáng thô để khoác lên mình "bộ vest" của một trung tâm chế biến sâu.

Nhà máy lọc dầu Nghi Sơn

Trong quý I, khi ngành khai khoáng chỉ tăng trưởng khiêm tốn 4,26%, thì ngành chế biến, chế tạo đã bứt phá ngoạn mục với mức tăng 16,9%. Sự tăng trưởng này không phải là trừu tượng, nó được đo đếm bằng sản lượng của những sản phẩm chủ lực. 17/19 sản phẩm công nghiệp chính đều tăng trưởng, trong đó các ngành hàng xuất khẩu và vật liệu xây dựng bùng nổ.

Sản lượng giày thể thao tăng đột biến 53,7%, quần áo may sẵn tăng 36,3%. Đây là kết quả trực tiếp từ việc các "đại bàng" mới đã bắt đầu sải cánh. Đó là dự án Nhà máy dệt may Nam Ích Thái Thắng tại Hoằng Hóa, với tổng vốn đầu tư 1.090 tỷ VND, đang trên đà giải quyết việc làm cho hơn 5.000 lao động. Đó là sự hiện diện của các dự án FDI chất lượng cao như Nhà máy lốp ô tô Radial (vốn 120 triệu USD) và các nhà máy giày dép quy mô lớn như Vạn Hà, Kim Dung. Dòng vốn này không chỉ tạo ra việc làm, mà còn tạo ra sản phẩm kỹ thuật cao, có giá trị xuất khẩu lớn.

Song song với công nghiệp nhẹ, "trụ cột" công nghiệp nặng tại Khu Kinh tế Nghi Sơn cũng đang được củng cố vững chắc hơn bao giờ hết. Dự án Nhà máy luyện cán thép Nghi Sơn số 2 của Tập đoàn VAS, với tổng mức đầu tư gần 8.000 tỷ VND và công suất 3 triệu tấn/năm, dự kiến hoàn thành toàn bộ trong năm 2025. Dự án này, cùng với Nhà máy cơ khí công nghệ cao Đại Dũng, đang biến Nghi Sơn thành một trung tâm luyện kim - cơ khí chế tạo cấp quốc gia. Chính những dự án này là lời giải thích cho sự tăng trưởng ổn định của sắt thép (tăng 12,8% quý I) và sự tự tin của ngành xi măng (dự kiến tăng 23,6% cả năm), đón đầu sự phục hồi của thị trường bất động sản và đầu tư công.

Nghịch lý ngành điện thách thức từ bài toán vĩ mô quốc gia

Giữa bức tranh tăng trưởng ấn tượng, một nghịch lý đã xuất hiện trong ngành năng lượng. Nhu cầu tiêu thụ điện (điện thương phẩm) của Thanh Hóa năm 2025 tăng mạnh 13,52% so với năm 2024, vượt kế hoạch đề ra. Điều này hoàn toàn logic, phản ánh sức "nóng" của các nhà máy thép, dệt may, xi măng đang hoạt động hết công suất.

Tuy nhiên, nghịch lý nằm ở chỗ, sản lượng điện sản xuất tại tỉnh lại ước tính giảm 3,03%. Tại sao một tỉnh có nhu cầu điện tăng cao lại giảm sản xuất điện?

Câu trả lời không nằm ở năng lực của Thanh Hóa. Vấn đề đến từ bối cảnh vĩ mô của hệ thống điện quốc gia. Nguyên nhân trực tiếp được xác định là do Công ty TNHH MTV vận hành hệ thống điện và thị trường điện Quốc gia (NSMO) đã huy động nguồn rất thấp từ hai "trái tim" nhiệt điện của tỉnh là Nhà máy nhiệt điện Nghi Sơn 1 và Nhà máy BOT Nghi Sơn 2.

Nhà máy nhiệt điện Nghi Sơn 1 và Nhà máy BOT Nghi Sơn 2.

Đây không phải là một sự cố kỹ thuật. Các nhà máy này vẫn duy trì hoạt động ổn định, ký đủ hợp đồng than và sẵn sàng phát điện. Vấn đề là, do ảnh hưởng của mưa bão, các hồ thủy điện lớn trên cả nước đang đầy nước. NSMO buộc phải ưu tiên huy động tối đa nguồn thủy điện giá rẻ để tối ưu chi phí vận hành hệ thống. Cộng hưởng với đó, nhu cầu tiêu thụ điện tổng thể của nền kinh tế quốc gia được ghi nhận là tăng chậm, dẫn đến tình trạng dư thừa nguồn cung

cục bộ. Các nguồn điện có giá thành cao hơn, như nhiệt điện than, tạm thời bị giảm huy động.

Tình trạng này đặt ra một thách thức lớn. Các nhà máy điện tại Thanh Hóa vẫn sẵn sàng, nhưng lại không thể phát huy hết công suất. Điều này cho thấy một bài toán vĩ mô lớn hơn: để các trung tâm công nghiệp như Thanh Hóa phát triển bền vững, Chính phủ cần có các giải pháp mạnh mẽ để "kích cầu tiêu dùng điện" trên toàn quốc, hấp thụ hiệu quả năng lực sản xuất, hỗ trợ mục tiêu tăng trưởng GDP chung của cả nước.

Sức bật từ nông thôn hiệu ứng đòn bẩy 1:3 từ chính sách khuyến công

Nếu các siêu dự án tại Nghi Sơn là "đầu tàu" hào nhoáng, thì khu vực công nghiệp nông thôn, với 108 làng nghề và gần 60.000 lao động, chính là "bệ đỡ" xã hội thầm lặng nhưng vô cùng kiên cố. Sức sống của khu vực này trong năm 2025 là minh chứng rõ nét cho hiệu quả của một chính sách đòn bẩy thông minh.

Chương trình khuyến công giai đoạn 2021-2025 đã chứng minh một hiệu quả vượt trội trong việc sử dụng vốn nhà nước. Tổng kinh phí hỗ trợ từ nhà nước cho 85 đề án là hơn 29,6 tỷ VND. Con số này không lớn, nhưng nó đã hoạt động như một "vốn mồi", kích hoạt một dòng vốn đầu tư tư nhân khổng lồ.

Phân tích hiệu suất huy động vốn cho thấy một thành công lớn, tổng kinh phí thực hiện các đề án lên tới 115,8 tỷ đồng. Điều này có nghĩa là, vốn đối ứng từ các cơ sở công nghiệp nông thôn chiếm tới 74,4%. Nói một cách đơn giản, nhà nước chỉ bỏ ra 1 đồng, các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất đã tự tin bỏ vào 3 đồng để đầu tư.

Nguồn vốn này không đầu tư dàn trải, mà tập trung vào "xương sống" của sản xuất: 58/85 đề án là hỗ trợ ứng dụng máy móc, thiết bị tiên tiến. Kết quả là năng suất lao động tại các doanh nghiệp được hỗ trợ, đặc biệt trong ngành chế biến lâm sản xuất khẩu, đã tăng vọt hơn 30%. Chính sách khuyến công đã vượt qua vai trò trợ cấp, trở thành một đòn bẩy tài chính hiệu quả, giúp các làng nghề tự mình hiện đại hóa, nâng cao năng lực cạnh tranh, và quan trọng nhất, duy trì sinh kế bền vững cho hàng chục ngàn lao động nông thôn.

Sự bứt tốc của công nghiệp Thanh Hóa 2025 là một câu chuyện thành công được xây dựng trên nhiều trụ cột. Đó là tầm nhìn chiến lược khi dồn lực cho chế biến, chế tạo, biến tỉnh nhà thành "bến đỗ" của các "đại bàng" FDI và các tập đoàn tư nhân lớn. Đó là sức bật bền bỉ của kinh tế nông thôn, nơi các chính sách hỗ trợ thông minh đã tạo ra hiệu ứng đòn bẩy ấn tượng.

Mặc dù thách thức từ thị trường điện quốc gia là có thật, nhưng nó chỉ là một vấn đề vĩ mô mang tính thời điểm. Nền tảng nội tại của Thanh Hóa, từ các nhà máy tỷ đô sẵn sàng hoạt động đến một lực lượng lao động nông thôn được trang bị công nghệ mới, là vô cùng vững chắc. "Cỗ xe tam mã" này đang lao về phía trước, đảm bảo mục tiêu tăng trưởng GRDP trên 11% không chỉ là một kế hoạch trên giấy, mà là một thực tế trong tầm tay.

Tâm An